

DEU ANYS D'EDITORIAL LA MAGRANA

El llibre, producte de consum

Volia fer una editorial bàsicament política i ha acabat fent bàsicament una bona editorial catalana. La Magrana compleix ara deu anys i l'home que la dirigeix, Carles-Jordi Guardiola, ens parla de novetats, il·lusions i mancances.

Assumpció Maresma

L'editorial la Magrana ha fet deu anys. L'home que ha estat i està al seu front, Carles-Jordi Guardiola, ha passat de la trentena, sempre pintada amb somnis pendents dels vint, a la quarantena, inevitablement adulta. D'intel·lectual a seques ha passat a ser «intel·lectual amb calculadora». Volia fer una editorial bàsicament política i ha acabat fent bàsicament una bona editorial catalana. Fundador del PSAN, posteriorment expulsat, feia política. Ara, ens matisa, fa política cultural.

Durant quatre anys ha estat president del Gremi d'Editors en Llengua Catalana. Home abocat al llibre català, mostra la seva preocupació més

absoluta davant els mitjans de comunicació, que sembla que només saben apropar-se al llibre com un objecte sacralitzat. Demana, sense embuts, més imaginació, menys respecte encarcerat i estèril davant el llibre, que no considera un producte per especialistes, sinó un producte de consum.

—*¿Fa deu anys, s'hauria imaginat que acabaria tenint fama de bon gerent?*

—No. Vaig tenir problemes per redactar la primera lletra de canvi. Recordo que vaig haver de telefonar a un amic per veure què s'havia de posar. Vinc del món de les lletres, i això ha estat una sorpresa total. El que passa és que quan vam crear La Magrana tenia una idea ben clara: per garantir la independència editorial, no-

més es podia fer si aconseguia una independència econòmica. I m'hi vaig posar. Haig de reconèixer que una de les persones que més em va ajudar va ser en Romà Cuyàs, quan era gerent d'Edicions 62. Ell era el president de l'Associació d'Editors, i jo el secretari. Vam parlar molt i em va donar molta informació sobre els aspectes gerencials i empresarials, dels quals jo no tenia ni idea.

Amb els temps, vas aprenent. Al començament, vaig passar els meus cucs, era l'època de la davallada del llibre polític i s'havia de fer la reconversió. Ara tot ja és diferent. Sempre he defensat que no hi haurà una edició catalana si no hi ha una bona direcció literària i una bona gerència. Això és absolutament imprescindible.

—Vostè, però, va començar fent d'editor perquè volia fer una editorial política...

—La Magrana va començar sent una editorial política, com tu dius, i amb intenció política. N'èrem quatre, en Jordi Moners, en Jaume Fuster, en Francesc Vidal i jo, que en aquella època militàvem en el PSAN. Vam considerar que calia un espai ideològic que vehiculés una sèrie de llibres i de pensament. En cap moment no vam creure que s'havia de fer una editorial de partit, no ho he cregut mai; volíem oferir a un públic que ens semblava important un material divers i de qualitat, i amb una intencionalitat política clara.

L'editorial es va crear amb la col·laboració de vint accionistes, els quals van posar 50.000 ptes. cadascun. Va funcionar en un principi a nom d'Ignasi Ponti, perquè ens va semblar que en ple 1975 demanar una societat anònima amb els nostres noms no ens portaria gaire lluny, i vam tirar endavant.

—I després, ¿com va venir el canvi?

—El ritme polític que va seguir la societat catalana ens va fer adonar que la venda del llibre polític havia baixat considerablement. Llavors,

vam creure que calia fer una diversificació. Calia ampliar la base sense deixar de publicar els llibres polítics, llibres que, d'altra banda, hem continuat fent, encara que percentualment pesen poc. Vam començar editant noves col·leccions: narrativa, assaig, i, més endavant, llibre juvenil i infantil, que ens ha donat la força suficient per arribar a aquests deu anys amb unes perspectives sòlides.

—Es refereix a L'Esparver. Aquesta ha estat una col·lecció clau dins el llibre infantil i juvenil.

—L'Esparver és el pare de la criatura. Després, ha vingut el petit Esparver, i d'aquí a poc de temps sortirà L'Esparver poesia. Nosaltres diem que Edicions de la Magrana té tres grans branques: una, que és l'assaig sòcio-polític; l'altra, que és la narrativa, tant la catalana com les traduccions, i la tercera que és la literatura juvenil i infantil. Després, també hi ha la col·lecció de cuina «Pèl i ploma», que editem perquè ens agrada.

—Actualment, ja no és militant del PSAN.

—Ara no sóc militant de res. Amb altres companys vam ser fundadors del PSAN quan ens vam escindir del FNC. Vam arribar, però, a un mo-

ment on no va ser possible continuar en el PSAN per una sèrie de raons. Jo crec que allà vam cometre tots plegats un dels grans errors del trencament. No vam aprofitar el treball que s'havia fet durant la dictadura dins els sectors d'esquerra nacionalista, per dir-ne un nom, perquè el partit, l'instrument que hauria pogut capitalitzar aquest fet, no va desaparèixer, va quedar trencat en mil bocins.

Jo vaig fer política per suplència; quan vaig començar, l'any 1961, no ho vaig fer per vocació, sinó perquè em semblava que calia fer-ho. Després, vaig tornar als meus orígens i em vaig dedicar a fer política cultural.

Hi ha gent que continua militant, i parlo d'aquest sector de l'esquerra nacionalista, i em sembla molt bé. És un sector que s'ha de reforçar i se'ls ha de donar el màxim de suport possible, però, en tot cas, en penso que la feina que puc fer jo és més important des d'aquí, dirigint la Magrana i fent que pugui durar deu anys més.

—¿Quan vareu fundar el PSAN, també hi havia en Pep Guia?

I tant, va ser el que ens va expulsar.

—¿Com va ser això?

—Jo ara faig política cultural; si vols, en parlem en un altre moment.

Vasauto, S.A.

El seu concessionari al centre de València

SEAT

Sant Vicent, 190, baix
Tel. 341 66 22 - València

—Bé, jo volia preguntar-li que pensa del Ès molt senzill, digueu-li Catalunya.

—Crec que el plantejament que fa és una collonada, així de clar i net. Ara, hi ha un punt on hi ha, en certa manera, una base de raó, i és que un país es forma generalment a l'entorn d'una capital, d'un centre polític i econòmic.

—Ara, que ja no té càrrecs, ¿quina és la seva opinió respecte a la política

—¿Els projectes de futur de La Magrana quins són?

—Continuar la nostra línia, ampliar una mica més les nostres col·leccions. Tenim una nova col·lecció que sortirà properament i que es dirà «La negra», de novel·la policíaca, sobretot d'autors catalans, més alguna traducció.

—¿Ja hi haurà prou autors?

—Sí, mira, nosaltres comencem amb un Jaume Fuster i un Andreu

d'això, per celebrar els deu anys d'una editorial, res millor que fer un llibre, i hem editat les poesies i les postals de Salvat Papasseit a les seves filles. Però la millor celebració ha estat preparar aquestes noves col·leccions.

En parlar de llibres i d'edició surten, els mil i un problemes de sempre: «El contacte de les dues llengües, en el qual el català té la de perdre, enfront del castellà. Jo sóc partidari d'una política proteccionista, encara que la paraula no estigui de moda. Ho dic en el sentit que som un país demogràficament petit, com Suècia o Dinamarca; per tant, em sembla que l'ajuda del sector públic és imprescindible, no tant en el sentit d'ajuda, sinó de fer arribar els llibres a tots els sectors potencials. A Europa l'administració compra entre un 20 i un 25 per cent de la producció editorial. Aquí queda molt camp per córrer».

Surten totes les altres qüestions, els drets de traduccions, els drets de traductor, i un llarg etcètera, però on Carles-Jordi Guardiola es mostra especialment lúcida és pel que fa a la promoció dels llibres i al tractament que aquests requereixen en els mitjans de comunicació: «Hi ha un problema que és la manca o els pocs mitjans de comunicació que hi ha en català. TV3 és molt important, i és clar hi ha altres mitjans escrits, però presten poca atenció al llibre, i sobretot al llibre en català. Aquesta és una qüestió que un dia o altre els directors d'aquests mitjans s'hauran de plantejar. Cal pensar que el lector és l'interessat en el llibre que s'edita en català, no el nucli d'intel·lectuals que és a qui van dirigides les crítiques.

Jo diria que fa falta imaginació, hi ha una certa sacralització del llibre. Fa un cert respecte, potser fa mandra llegir-lo, no ho sé... Però si els mitjans de comunicació són capaços de dedicar un programa setmanal al jazz, jo diria que hi ha més lectors que afeccionats al jazz...».

—Anant al gra, ¿fa falta un programa amè de llibres a TV3?

—Seguríssim. Això és una cosa que hem comentat a TV3 moltes vegades. TV3 ha fet un esforç important, fa el més difícil, però no s'ha plantejat a fons fer un programa de llibres ben fet. El que es fa ara són programes excessivament adreçats als entesos, que són pocs. Cal fer un programa adreçat a un públic més ampli. Jo crec que TV3 té prou capacitat humana i tècnica per fer-ne un d'interessant, com també tots els altres mitjans de comunicació. □

«L'ajuda del sector públic és imprescindible».

de la Generalitat en el món del llibre?

—Crec que hi ha una bona predisposició. Des dels inicis han treballat conjuntament amb tot el sector, i això és bo. Després d'unes converses que hi va haver amb el conseller Max Cahner, es va enfocar el plantejament des de dues branques: d'una banda, el suport genèric, i de l'altra, la divulgació en fires, exposicions. Jo penso que en aquesta època es va enfocar prou bé, tot i que sempre hi ha hagut un problema de macança mitjans que afecta a tot i a tots.

Després, amb el conseller Rigol, jo diria que li va costar entendre el món del llibre. Tenia altres punts d'interès. Li va costar entrar-hi; vaig haver d'intervenir-hi per anar madurant, ajustant el tema. Al final, estava ja convençut de la importància del llibre. Nosaltres sempre li déiem que, amb un mínim d'ajut, el llibre donava un gran rendiment, perquè el creixement del sector en els últims anys ha estat espectacular.

Ara, el conseller Ferrer es pot dir que ha reprès la iniciativa. L'última aportació seva són aquests ajuts a TV3, per fer campanyes publicitàries, i tota la tasca de divulgació i promoció, que són coses importants.

Martí, i després, al desembre, amb un Manuel de Pedrolo i un Antoni Serra. A continuació, tenim algun autor inèdit i completarem aquests autors catalans amb traduccions, sobretot dels clàssics no publicats al català, com *El tercer home*, de Graham Green... I també alguns autors europeus. En certa manera, serà una col·lecció amb tres potes.

—¿Més projectes?

—Sí, encara més. Una col·lecció que anomenarem Cotlliure, i en la qual publicarem les literatures del «jo», que diu l'Àlex Broch, que és poesia, dietari, viatges. La començarem amb un llibre de Joan Brossa i un altre de Joan Perucho, autors prou reconeguts i importants. A més, n'hi ha uns altres de més joves. Serà una col·lecció molt acurada i molt ben acabada.

—¿Com heu celebrat els deu anys?

—Vam pensar de fer-ho internament amb la gent que fa possible la Magrana: accionistes, autors, llibreters... i vam fer un dinar de celebració. També vam pensar que valia la pena deixar-ne un record commemoratiu. Antoni Tàpies, que és accionista de la Magrana, ens va fer un cartell que ha estat distribuït arreu. A part